

Jacques de Vroomen

Het nut van het lelijke

Wat is het lelijkste woord in de Nederlandse taal? Ze worden in een onophoudelijke regelmaat verwekt en ter wereld geholpen, lelijke nieuwe woorden. "Dat moeten we dan wel even *contacten*" hoorde ik laatst iemand in een vergadering zeggen. Hij bedoelde dat er over een voorstel met anderen gepraat moest worden. Maar het kan gelukkig nog erger. Een paar weken terug is bij mij in de straat een nieuwe winkel geopend. De naam staat in forse kapitalen op de etalageruit: RELAGIFT. Een cadeautjeswinkel. "Meid, ga toch naar Relagift", zeg ik tegenwoordig tegen mijn vrouw als ze loopt te klagen omdat ze niet weet wat ze mee moet nemen naar een verjaardag.

Er zijn eigenlijk twee methodes van literatuurdidactiek: de positieve en de negatieve. Meestal pakken we het positief aan. We laten leerlingen voorbeelden zien van fraai taalgebruik. Het lijkt me nuttig om met een zekere regelmaat de negatieve weg te kiezen. Leerlingen confronteren met lelijk taakgebruik. En ze zelf flink aan het verzamelen zetten. Waarna u, op het pedagogisch juiste moment, fraaie literaire formuleringen daarnaast zet. Misschien een idee om in Tsjip eens een pagina te vullen met afgrijselijke neologismen. Stuur u wat?

P.S. Laat uw leerlingen ook eens op namen van huizen letten. Ik heb een oom en tante die Offermans-Nouwen heten. Hun huis hebben ze 'Nou & Of' genoemd. Ik vrees dat ze niet begrijpen waarom ik nooit langs kom.